

Gemeente
Soest

] IPR•NORMAG [

Op naar een nieuw grondstoffenplan Soest

Informatiebijeenkomst raad

Soest, 12 december 2024

Versie def

● Strategie ● Beleid ● Organisatie

Programma

1. Opening en kennismaking
2. Doel en procesaanpak
3. Evaluatie Grondstoffenplan 2021-2024
4. Vervolg en afsluiting

12 dec. 2024

2

Opdrachtformulering: een nieuw grondstoffenplan

Ondersteun de gemeente Soest bij het ontwikkelen van een doeltreffend en innovatief (huishoudelijk) **grondstoffen(beleids)plan...**

- waar men de komende jaren mee vooruit kan;
- waarmee actief aan de realisatie van de duurzaamheidsdoelen van de gemeente Soest wordt gewerkt; en
- waarmee wordt bijgedragen aan de totstandkoming van een circulaire (grondstoffen)economie.

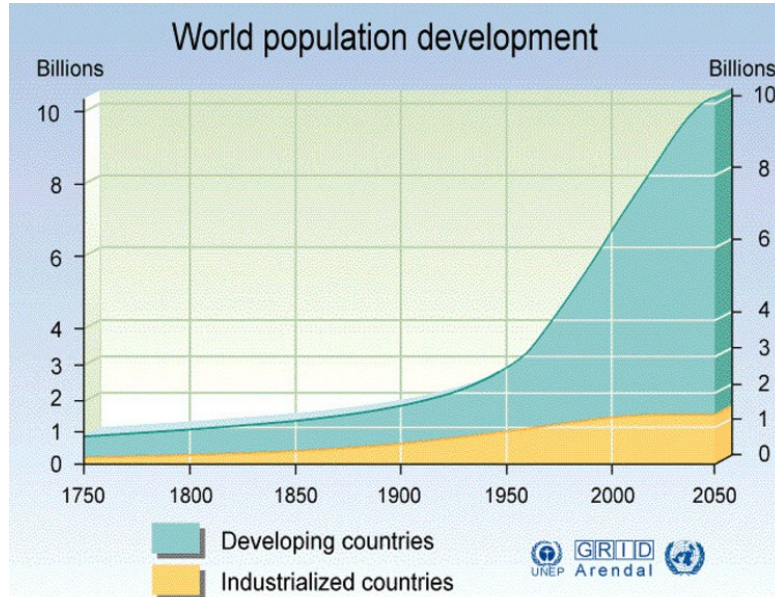
*Termijn
verlengd tot
en met 2024*

12 dec. 2024

3

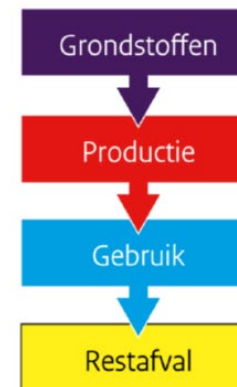
Grondstoffen worden steeds schaarser

- Toename wereldbevolking én welvaart
- Bijna verdubbeling!!
- Dus:
 - Meer welvaart
 - Meer consumptie
 - Meer verstedelijking

- 3 x meer grondstoffen nodig in 2050
3 aardbollen
- Doel: naar een circulaire economie
- Minder (kritieke) grondstoffen verspillen
Van lineaire naar Circulaire Economie

Lineaire economie

Keteneconomie met recycling

Circulaire economie

Afvalbeheer is meer dan inzamelen alleen, het is sturen (of aansturen) op gedrag

Overtuigen

Verleiden / faciliteren

Inzet van techniek

Vergroenende prijsprikkels

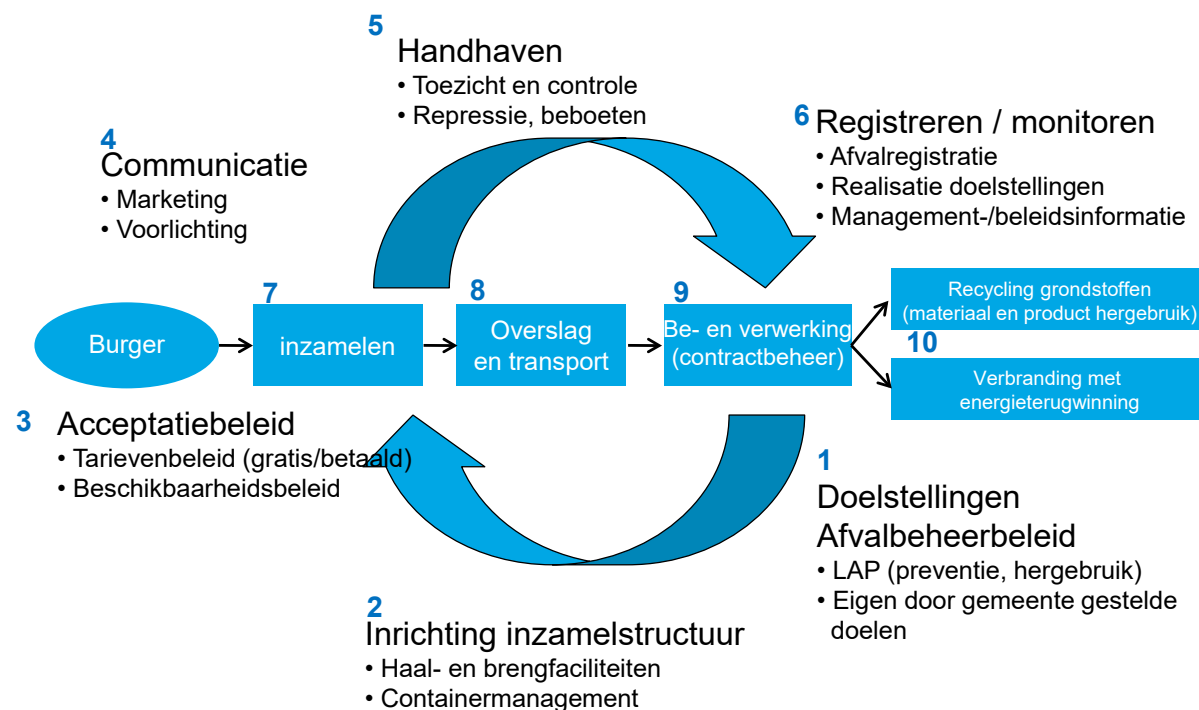
Handhaven

Integraal afval- en grondstoffenbeleid

Wie ver wil komen moet dichtbij beginnen: cruciale rol voor de inwoners

Aanpak

- **Evaluatie huidige grondstoffenaanpak** van de gemeente Soest, zoals vastgelegd in de Grondstoffenaanpak 2021-2024.
Doel: inzicht geven in de getroffen maatregelen en behaalde prestaties in deze periode; aangrijpingspunt voor nieuw beleid.
- **Startnotitie**
Doel: een uiteenzetting van de kaders, uitgangspunten, ambities en (haalbare) doelstellingen
- **Grondstoffenplan 2025 – 2030**
alle invalshoeken van integraal afvalbeleid.
Doel: scenario's of bouwstenen voor bestuurlijke bespreking en afweging
- **Ambtelijk projectteam en team IPR Normag**

12 dec. 2024

6

Grondstoffenplan 2021 – 2024: maatregelen

Maatregel	Behaald? Ja/Nee/Deels	
Grofvuil halen en brengen (milieustraat)		
a. (Pilot) circulair ambachtscentrum, waarbij mogelijk projecten gesubsidieerd worden.	●	Deels
b. Samen met inwoners en bedrijven mogelijkheden onderzoeken naar meer circulair inkopen, bouwen en ondernemen.	●	Ja
c. De scheiding van grof afval meer in de aandacht brengen om het aanbod van grof restafval te verminderen.	●	Nee
Voorzieningen voor PMD en restafval (omgekeerd inzamelen)		
d. Een minicontainer voor PMD voor huishoudens on laagbouw invoeren.	●	Ja
e. Een aantal huishoudens op een perceel kleiner dan 130 m2 aansluiten op een ondergrondse brengvoorziening voor restafval.	●	Ja
Voorzieningen voor GFT		
f. Participatietraject voor hoogbouw om GFT-afval gescheiden aan te bieden.	●	Ja
g. Mogelijkheid voor hoogbouw om GFT gescheiden aan te bieden invoeren.	●	Ja
h. Mogelijkheid voor alle inwoners om een keukenbak voor voedselresten aan te vragen invoeren.	●	Nee

12 dec. 2024

7

Grondstoffenplan 2021 – 2024: maatregelen

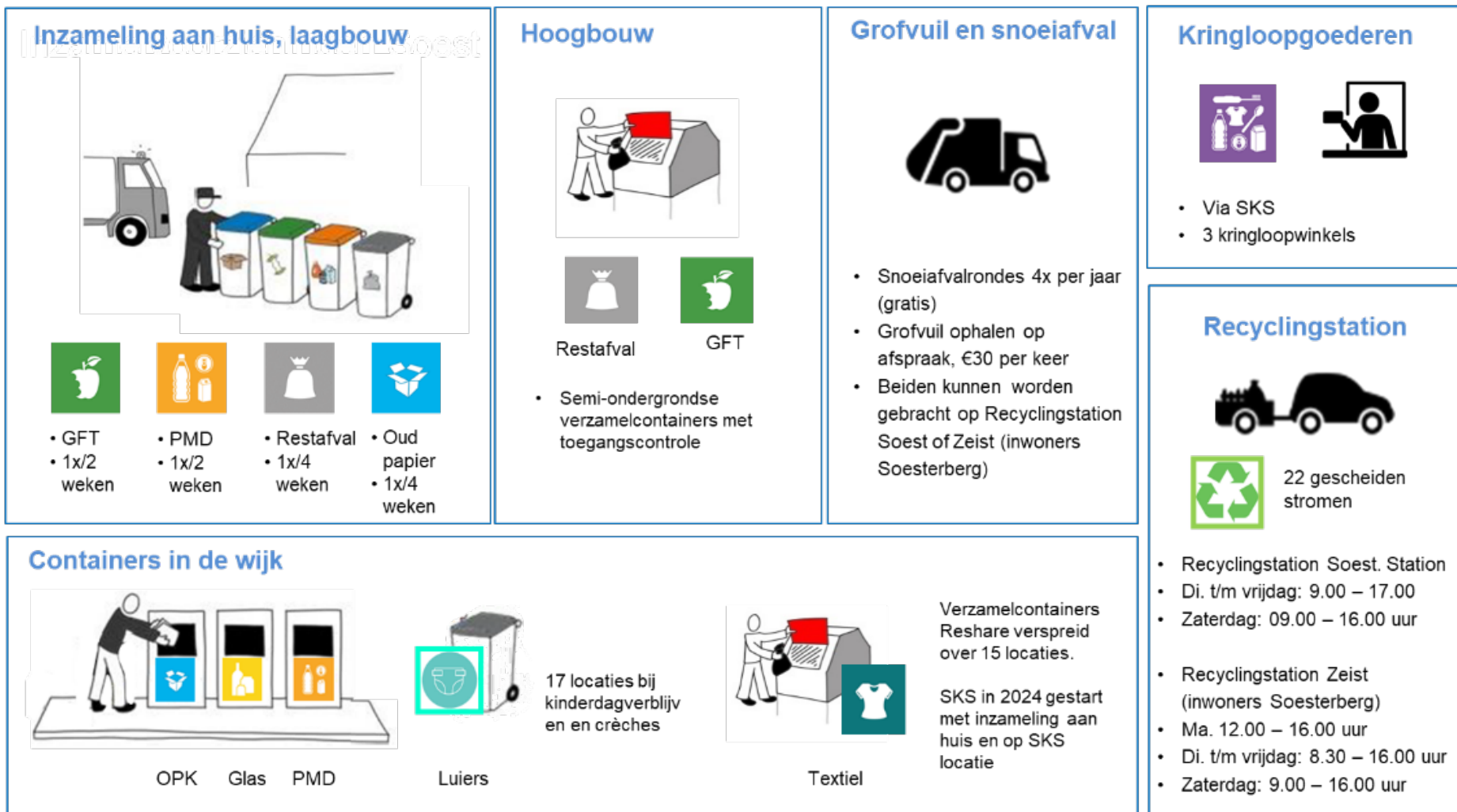
Maatregel	Behaald? Ja/Nee/Deels	
Communicatie en bewustwording		
i. Doorlopende en herhalende communicatie over het voorkomen van afval, afval-scheiding en wijze van afvalverwerking.	●	Ja
j. Gerichtte voorlichting en afvalinzameling voor specifieke doelgroepen Meer aandacht creëren voor lokale organisaties waarvan inwoners gebruik kunnen maken om afval te voorkomen, alsook voor specifieke doelgroepen: nieuwe inwo-ners worden goed ingelicht over de inzamelwijze, en jonge gezinnen en ouderen via kinderdagverblijven, het consultatiebureau en zorginstellingen worden actiever ingelicht over de inzamelwijze van luiers en incontinentiematerialen.	●	Ja
k. Mogelijkheden tot afvaleducatie onderzoeken.	●	Ja
l. Ja/ja-sticker invoeren voor drukwerk.	●	Ja
m. Campagne ‘inwoners helpen elkaar bij vermindering grof restafval’. Stimuleren van inwoners om elk elkaar helpen het aanbod van grof restafval te verkleinen. Bijvoor-beeld om gescheiden grofvuil van burens mee te nemen naar het recyclestation.	●	Nee
n. Extra hulptechnieken zoals stickers op containers invoeren.	●	Deels
o. Bewoners geregeld om terugkoppeling vragen over de gemeentelijke inzamelwijze, hun eigen afvalscheidingsgedrag en de na te streven doelstellingen.	●	Deels

12 dec. 2024

8

Voorzieningen in de huidige situatie

Objectief en vergeleken met andere gemeenten is het aanbieden van grondstoffen voor inwoners van Soest makkelijk en laagdrempelig

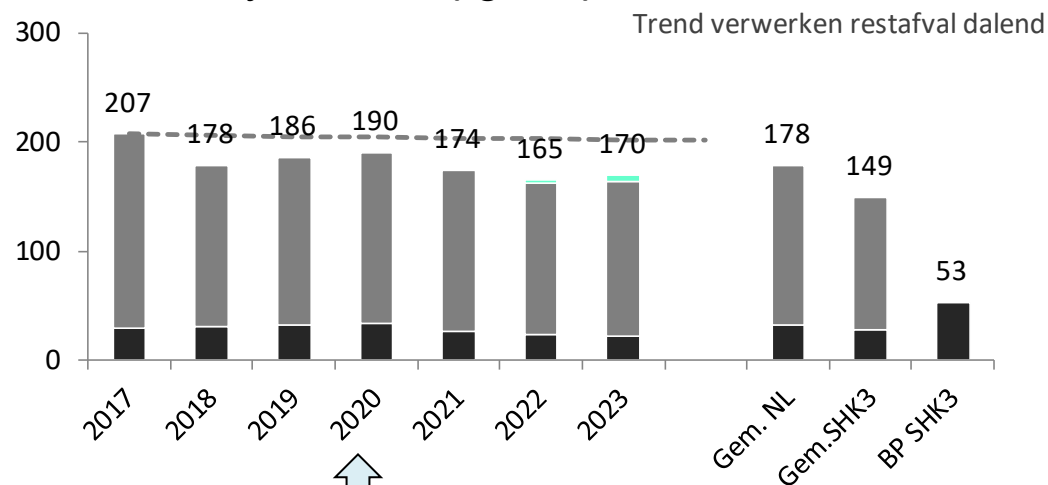

12 dec. 2024

9

Doelstellingen op gebied van milieu behaald?

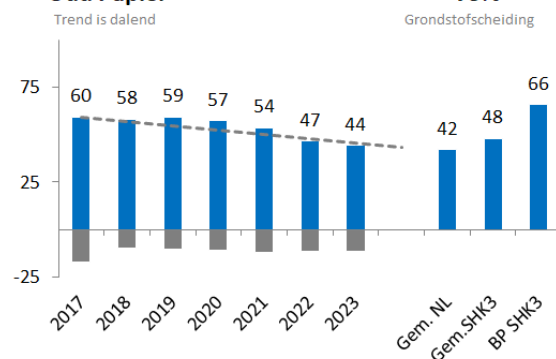
Huishoudelijk RESTafval (kg/inw.)

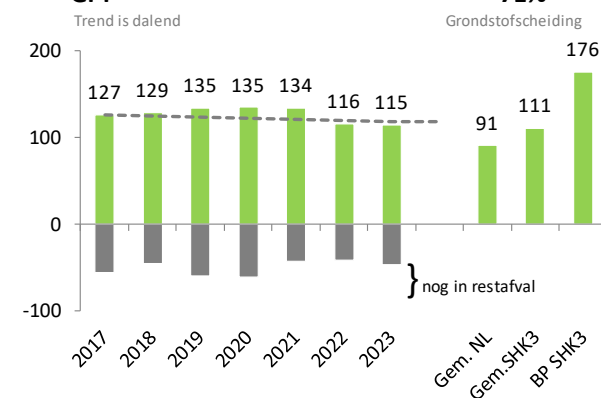
Referentiejaar 2020

- Minder restafval door preventie en scheiding
- Van 190 naar 170 kg/inw. (reductie 10%)
- Doel Grondstoffenaanpak 2021-2024: max. 135 kg restafval

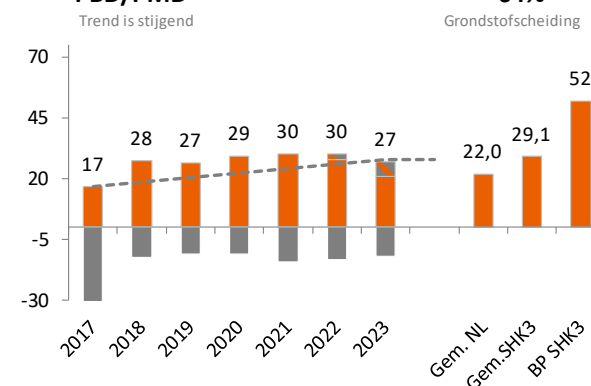
Oud Papier

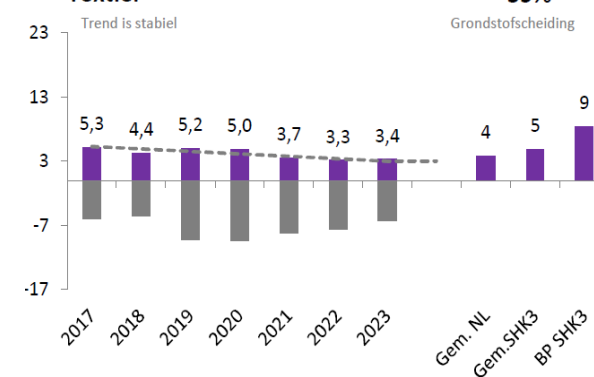
GFT

PBD/PMD

Textiel

Legenda:

Gem. NL

Het gemiddelde van gemeenten in Nederland.

GEM SHK3

De gemiddelde prestatie binnen de stedelijkheidsklasse van Soest.

BP SHK3

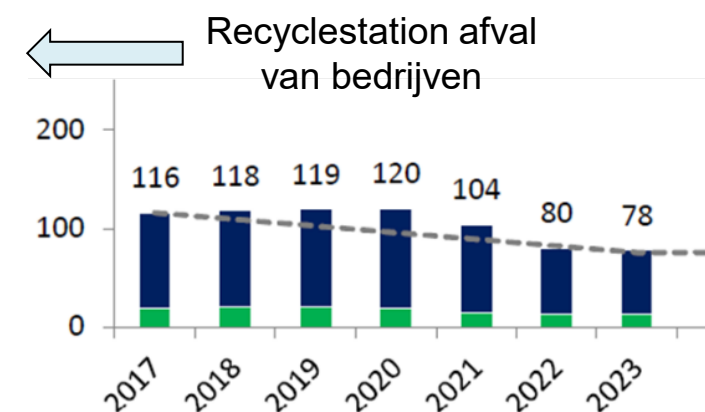
Het resultaat van de best presterende gemeente binnen de stedelijkheidsklasse van Soest.

12 dec. 2024

10

Doelstellingen op gebied van milieu behaald?

Doelstelling Grondstoffenaanpak 2021 - 2023	Behaald? Ja/Nee/Deels	
De hoeveelheid restafval (fijn + grof) terugbrengen tot maximaal 135 kilogram per inwoner per jaar in 2023.	●	De hoeveelheid restafval was in 2020 190 kg/inw en in 2023 is 170 kg/inw.
De gemeente verwacht dat de afvalscheiding verbetert en stijgt van 70% naar 73%	●	Het scheidingspercentage is gedaald van 70% in 2019 naar 61% in 2023
Onnodig papierafval dat via de postbus bij huishoudens terechtkomt verminderen.	●	Ja
Het Omgekeerd Inzamelen-beleid volledig invoeren om afvalscheiding te stimuleren en een goede recycling te bewerkstelligen.	●	Ja
78.000 kilogram extra aan PMD inzamelen (1,7 kilogram per inwoner);	●	Nee. Aanbod PMD is gedaald van 29 kg/inw in 2020 tot 27 kg/inw in 2023
Een extra hoeveelheid GFT van 14 kilogram per inwoner scheiden.	●	Nee. Het aanbod is ten opzichte van 2020 gedaald met 20 kg/inw.
Hergebruik stimuleren.	●	Ja

← GFT bij hoogbouw pas eind 2023 opengesteld

12 dec. 2024

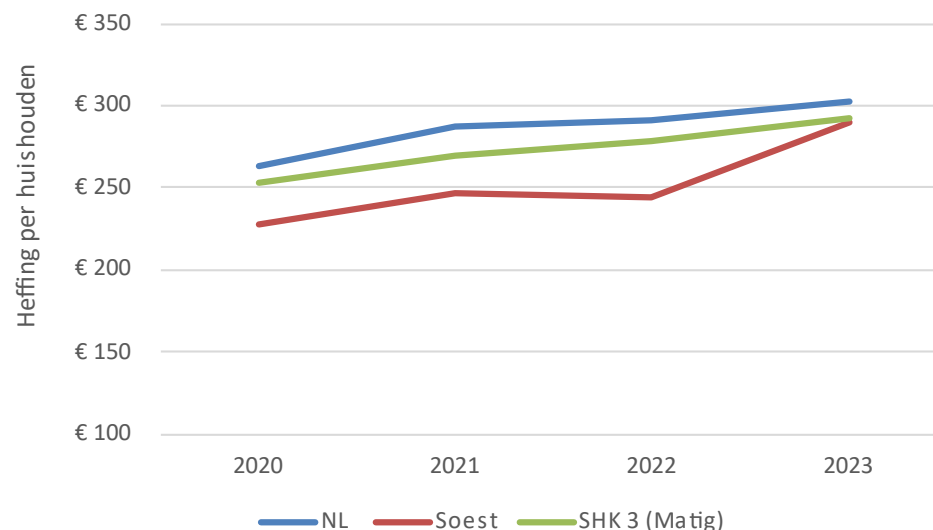
11

Doelstellingen op gebied van kosten behaald?

Wat is 'beheersbaar'?

Doelstelling	Behaald? Ja/Nee/Deels
De kosten beheersbaar houden	Ja

Afvalstoffenheffing 2024

€	Tarief per huishouden*2		
	Een-persoon	Meer-persoons	Afval-beheer
Zeist	€ 280	€ 410	●
Baarn	€ 328	€ 486	●
Bunschoten	€ 301	€ 332	●
Soest	€ 298	€ 333	● € 333
Leusden	€ 256	€ 272	○
Woudenberg	€ 271	€ 304	○
Amersfoort	€ 290	€ 402	○
De Bilt	€ 192	€ 372	○
Baarn'	€ 328	€ 486	●
Bunnik	€ 208	€ 373	○
Ijsselstein	€ 260	€ 501	●
Nieuwegein	€ 252	€ 362	○
Zeist'	€ 280	€ 410	●

Bron: *1 Rapportage Afvalstc25-5-2024)

Afvabeheerkosten: ○ laagst en ● hoogst

- De gemeente Soest heeft de kosten beheersbaar heeft gehouden in vergelijking met vergelijkbare gemeenten
- Er is sprake van een kostendeekkende afvalstoffenheffing

12 dec. 2024

12

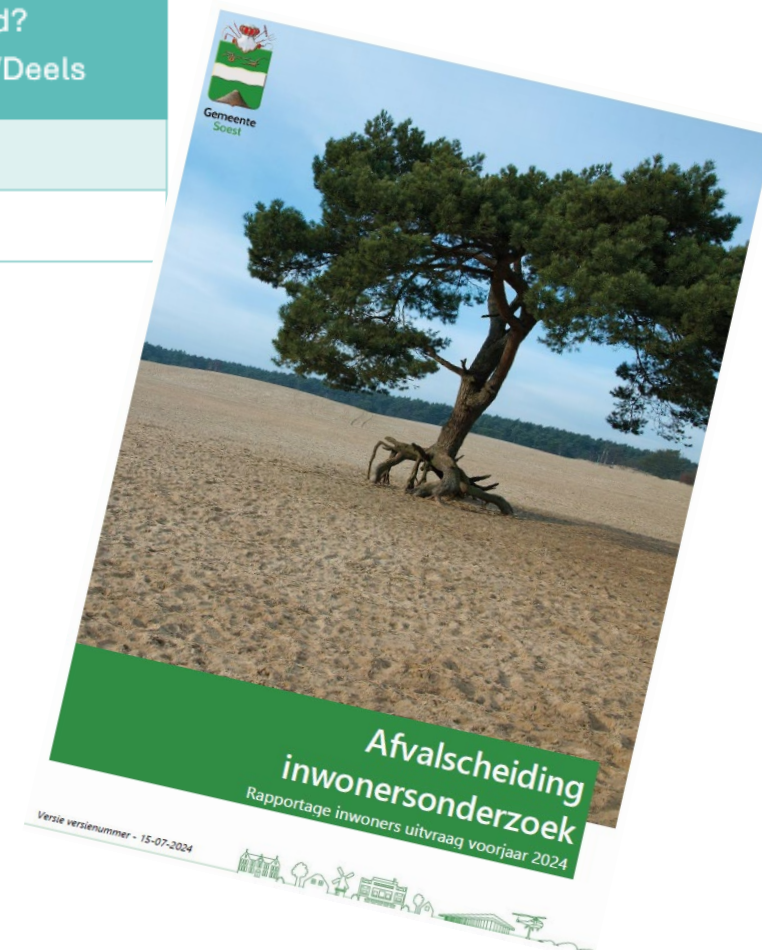
Doelstellingen op gebied van service gehaald?

Doelstelling	Behaald? Ja/Nee/Deels	
Inwoners zijn tevreden over de inzamelwijze en geboden service op grondstoffen.		Ja
Het aanbieden van grondstoffen is makkelijk en laagdrempelig.		Ja

- Inwonersenquête (2024)
Inwoners zijn tevreden over inzamelwijze en geboden service

Aandachtspunten:

- Een aantal inwoners (30%) wenst een hogere inzamelfrequentie voor restafval en GFT
- 40% van de inwoners is tevreden over de inzamelfrequenties
- Afvalscheiding wordt als ingewikkeld ervaren: met name wat in welke bak gescheiden moet worden
- Een groot deel van de inwoners (31%) maakt het liefst gebruik van afvalscheidingswijzer in een app (RMN app)

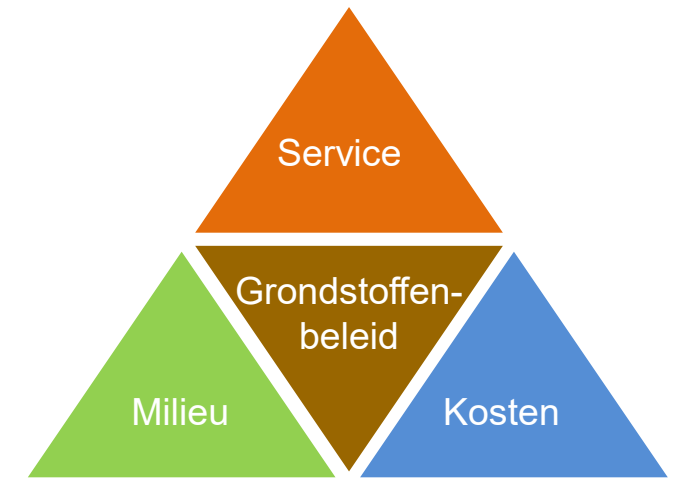

12 dec. 2024

13

Samenvattend: de evaluatie

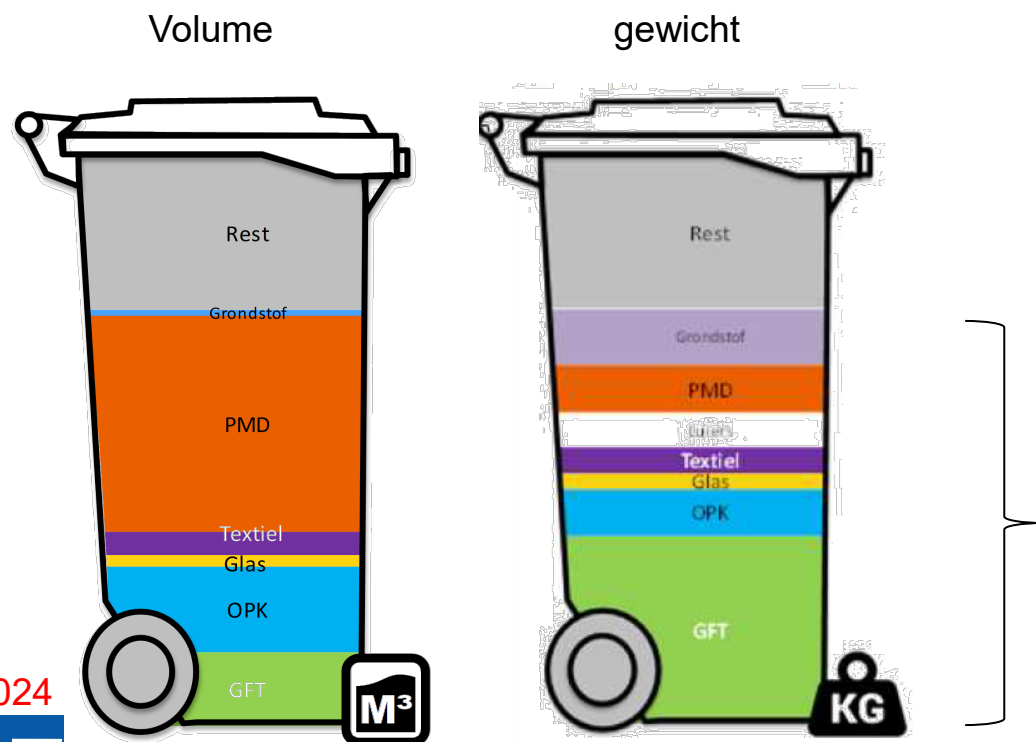
- De meeste maatregelen gerealiseerd, maar vaak wel later dan gepland
- Milieudoelen grotendeels niet behaald, met verklaringen
 - Maatregelen laat effectief (containers GFT bij hoogbouw)
 - Omgekeerd inzamelen (OC's bij woningen < 130 m2 in 2024 in afronding)
 - Scheidingpercentage gedaald door handhaving bedrijfsafval recyclestations
- Kosten in vergelijking met referentiegemeenten beheersbaar (ash = kostendekkend)
- Service: tevreden inwoners, met aandachtspunten
- Enkele leerpunten
 - Stel realistische doelen
 - Formuleer doelen concreet, meetbaar

12 dec. 2024

14

De opstap naar het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan: er valt nog veel te winnen

Recyclebare grondstoffen:

GFT 47 kg/inw
 OPK 12 kg/inw
 Glas 4 kg/inw
 Textiel 6 kg/inw
 PMD 12 kg/inw
 Luiers 9 kg/inw
 Overig 14 kg/inw

Max. reductie fijn rest (in theorie)
 is 142 -> 38 kg/inw.

- In het (fijn) restafval zitten nog ruim 104 kg/inw. recyclebare grondstoffen (73%).
- Deze worden nu verbrand.
- Alleen al afvalstoffenbelasting is dit € 190.000,- per jaar (€ 9,- per huishouden)
- In komende jaren toename CO₂-heffing verbranden restafval

12 dec. 2024

15

Bron: Eureco (rapport d.d. apr.'24) monster 2023 (bew. IPR Normag)

De 'knoppen' waar u aan kunt draaien

Overtuigen

Verleiden / faciliteren

Inzet van techniek

Vergroenende prijsprikkels

Handhaven

Integraal afval- en grondstoffenbeleid

Wie ver wil komen moet dichtbij beginnen: cruciale rol voor de inwoners

Afsluiting en vervolg

- U ontvangt deze PowerPoint
- Projectteam gaat Grondstoffenbeleidsplan voorbereiden
- Collegevoorstel Startnotitie met ambities en doelen volgt in januari
- De raad telt de Startnotitie vast
- Grondstoffenplan vóór de zomer 2025 gereed

12 dec. 2024

17